

1939.

1939. X.
F. Hradisko

Hradiský stav je upokojivý. - Obilie dobre vyradovalo. Kiesomí zemiacov bolo menej, lebo v máji boli veľké lejtky, do akára sa stelo, če rasaďene zemiacky aj hlinosom nával vody dôvodne odplavil. - V mestálom súčasťi sedem zemiackých pásodravy počraly. -

a) dobytok.

Druh ročníku dobytka bola výstrek (não mierne), ale na jaseň rapidne klestla; nebol odbyt v mesiaci novembri, decembri, občasne si spoločne kupovali, rabiťali, a spoločne rozdelili sa s mäsonm približne pomeratne; - asi 3-4 ks. stalo a kg. mäsa. -

Na základe sčítacevnickej ceny dobytka konaného v januári 1939: našlo sa v obci posušajek stetkov 242; konov 87; osipaných 154; priemer ceny koná 1500 Ks., krava 900-Ks., tele 140-Ks., prasa 200-Ks., svína 8.-Ks., a kg. -

b) plocha na sienie.

Plocha na sienie je nasledovne podelená: pšenica 110 jular katalánky. Rax 90 jular. Rast. jačmeň 140 jular. Oves 105 jular. Kapusta a burgundia: 2 jular. Konopie 2 jular. Ďatelina: 100 jular. Priemerné ceny sú dla ustalenia monopolu obilného, a to pšenice 160-Ks. rax 140-Ks. jačmeň 120-Ks., oves 110-Ks., ďatelina 40-Ks., kukurica 120-Ks.

c) ovocie.

Počet schromov sa nevižil. Ovocia bolo hodne a zdrove. Čera a kg 2.-Ks. -

d) dobytšie pasy. Z dobytšiek pasov bolo pydených na konie 39; na

bravy 58; na telata 104; na prasata 438 kusov. -

Smieľ knojivo v jari hojne. Kupovali abyvalia, ale p. jaseň v cene skôplo a mälo bolo k dojsaniu. - Príčina mobilizácia proti Políku.

e) smieľ knojivo.

f) vŕšiarstvo.

g) počasie.

Včely dobre prežinovaly, ale dňa 15. mája plodenie, rojenie onestosilo. - Žíma bola piaču. Najvyšší suchý bol 15.5 cm. výšky. Kocúom žinuľa a paciakom februara suchu nebolo. V druhom týždňu marca každý deň snežilo až do počiatku 4. apríla. - Od 20. III. suchy už viac nebolo. - V apríli bolo pekné počasie, ale tým dňa 1. apríla bol maj. H. V. bol silný leják a 22. mája prietok mračiu bolo lete silné, že nával vodu po poláck hŕmav odplavil aj ťa podľa svatou a sadenou. - Žin júl, august bol piačný, teplý. - Do paciacku septembra počasie bolo veľmi pekné. -

h) počiar

Dňa 18. júna v noci o 2. hod. bol v obci počiar. Šperlovi obec Martinovi Sedonovi skorol devenj dom, stodola, stajňa, chlievce, hospodársky priebeh, je to dom číslo 13. - Želio Šperlovi Č. 12. Jánovi Želiovovi shorela na dome strecha, stodola a stajňa, chlievce. - Štefanovi Štefuchovi a Jánovi Šipulovi shorely 1-1 stodola. - Potial skôhol sa dočasť netušenej príčiny. Po skôdom občania chodiac sberajúc, obdržali milodary k stavbe a výživu pre seba ako aj pre konie a statky. Podporu obdrželi od Žemdeľskej Rady 5.700. Kč (päťtisic sedemsto korun). -

i.) stavby.

Pri požiary na ťažiskom pôvode nikt ne-
utrpel; ale súorely v pôve 1 tele, rajača
a hmyz, kury. - Do konca roka dal
vyčlaviť k scháľ dom Karlova Nekton,
pokrytý novým Jánom Breňa svoj dom,
škôlku a slajm. - Novým pôsobeniu
vyčlavia Ján Pípul. Ostatní mestan-
ci, čosi sú súoreli. -

j.) nákarlivé ne-
moc.

Nákarlivá nemoc sa vystkytla
v niekoľko prípadov ľavice a
repro. -

k.) školla posobe-
ná požiarom.

Poškodená bola požiarom říleč-
ná pokladnička (Wertheim), klo-
na bola k poistného novoodgra-
venou. - Pokladnička je obecná. -

l.) priemysel.

Peter Knüp mlynár dal do prenajmu
svoj mlyn Stefanovi Petrusovi za
4000-Ks. (Slyvítisic slov. Korin) po-
čítajte. -

m.) obchod

Obchod miestny, tak si ľak Krečma
neprosperuje. -

n.) danový ka-
klaď.

Danový základ ľini od dane ľu-
rej mič Ks. - K ostatným daniam
682.-Ks. - Prírúška obecná k dane
čiurkovej 130% k ostatným 350%. -

o) obecné hospoda-
renie.

V obecnom porpočte preliiniar
prijímový činil 36.524.-Ks. a vy-
davkový 72.174.-Ks. -

Prvomuročinnou účte skutočný príjem
činil 33.569,50 Kč. a výdavok 30.666,20 Kč.
Na osvetlenie týchto vysokých číslí sa
poznamenáva, že obec je obcou si-
delcov a o jej rozvoj sú pojaté
väčšie spoločné príjmy a výdavky
väčších obcí náležitva. -

Počet obyvateľov sa nezmienil len po-
rodom a umrtením. - Narodilo sa 11(je-
denásť) osôb. Z toho 5 chlapcov a 6 (šest)
dievča. Z toho 8 (osem) rímu. Rial. a 2 (dve)
ev. a. v. a 1 (jedna). - Komrelo 11 osôb (jede-
našt' osôb). - Z toho 10 (desať) rímu. Rial.
1 (jeden) ev. a. v. — Z toho 5 (päť) mužov,
6 (šesť) ženské. — Ľavátkov bol 1
(jeden) pári. —

Romery socialné sú uspokojivé. — Jedna
pohorelec Friderikus nimá dom svoj
nepotrugl, má len provizorne deska-
mi a slanou strechu poskladanú.

Romery majetkové sa nemenujú. —
Podpory prizívajú všetci, ako min-
lich rokoch. — Hradné vykvapie na
pručenie chalmejko dreveného
domku dostala Kridovka Kuzamka
Billingová, ktoru ale do Souca
nuka nevykrovala. —

Nikto sa nevystakoval, ani neuvarábil.

II. Populácia
Kladisko.

III. Sociaľne
Kladisko.
1.) byt. —

2.) majetok.
3.) sociálne
opatrenie. —

4.) vystakovač-
stvo.

5. mestské spolky. Dôležiťe mestské spolky v oboroch sa nezmenily, riadne fungujú dľa možnosti a priležitosti. - Na jar t. p. utvorila sa Klínkova garda miedvijia pešteľom Martínom Šrobárovcom. - Odberajú časopis "Gardista".
6. verejné zádu-
volníctvo. Epidemické nemoci sa nevystrekly. - Čiari lepeli katarom dýchacích cest - jov, na maratónie okr. úradu zdravotního Komisára bala založená škola 3 týždne do 10. II. 1939. —
- II. Kultúra. V Štátnej Šudovej škole boli vydržiava - né plánosti a prednášky. — 12. januára Martin Hlatík učiteľ do - casnej z Bratislavou k poslaniu okr. os. sboru, rastrel prednášku na téma „Do nového roka!“ —
16. februára bola prednáška „O premiac - ke“ k 1. V. 1939. — Prednáška vydržiaval a vysvetlil ťažný Robert Kopečák obč. notár a Poliček prvňí četničky strážmajster. —
14. II. Slávnosť uverejnenia Slov. Štatú. Preslov mala Maria Kopečková spr. učiteľka. Väčši kiaci recitovali a slávnosť ukončená bola hym - nou: „Hoj Slováci...“ Miest občanov

bola bojna a prejavovali uspokojenie nad
pedestrhou podobnosťou. —

10. marca. Matka - cirkevná obec (teda naša
obec ako jej filiálkou), tiež doslova nového
jm. R. farára v osobe Michala Dulú z Lá-
nej (Maslársko), kde sa odstával do terajší
jm. R. farára Michal Ruska. —

15. marca doslova smitocná párva, že ve-
riacich po a. v. duchovný, byvajúc v Bar-
dóve Milan Hlaváč zomrel. — Jeho nástop-
com je stal František Raab - Hello. —

11. apríla, schomutová slávnosť? Šadení
boli ovocné štrúdky. Recitované boli básne
a divadelná scéna, vše je veselo, tanec 16
štačiek. Živý obraz. —

16. apríla. Prednáška o hospodárskej obrode
Gov. Štátu. Prívet a ráver učinil obo. notár
Robert Repčák. — Opývanie požičky prehovoril
Jozef Pečan, riaditeľ slovenskej banky a Vili-
am Dobák učlónnik tejže banky a Radiove.
21. IV. bol „Deň maliek?“ Mala veľká ľučasť obča-
nov na slávnosti. —

17. VI. Návšteva Školského inspektora Bar-
dejovceja Krpeľa o št. ťud. škole. —

14. júla dr. Šejnu Konku okr. náčelník
vydržiaval revíziu obce, obec pohľadui.
15. VII. revidoval v prítomnosti okr.

aktuárnička a rapsorička pisajúcej pisar-
ky, dr. Honku okr. náčelník v no-
lárskom úrade vo Svätoke. -

Oboj. notár Robert Kopečák ako notár-
ský adjunkt postúpil za nolárske-
ho tajomníčka dňom 1. VIII. 1939. -
Maria Kopečáková ž. ŠK. bola preložená
na školu Sverepec, okr. Bodáška By-
strica a plátnuje káujnosť. Žiaľ sa
ozdala po štátnej službe učiteličkej
dňa 20. okt. 1939. v súmyste rákova
246/939. zo dňa 28. sept. 939., preplíska-
nie vydalajúcej učiteličke! - Vyriadala
si penzia, ktorú dla 1. odstavca ho-
renenovanejho rákova má obdržať
v 55. ročku veku svojho. - Ša upravid-
nený miesto správca št. l. školy
vo Svätoke preložený bol učiteľ
Pavel Šaurel k Peziniku, ako dotas-
ný správca menovanej školy tunajšej
obci. Zaujal miesto dňom 1. -ho sep-
tembra. -

Z obecnej kníhničky, dľa paročenia
okr. júudu boli vyradené všetky kní-
hy rávadnej duchu slovenskému.
Tieto invenčiar kníhničky priemysil sa
o 8 počtaných kníh, - osiem kníh. -

Kníhnička.

Pri odvode boli schopní braja: Ján Folta, Vojko, Martin Šipul a do pracovního tábora Peter Kuzčin.

Odvody na konne boli dovršené viacatkom septembra a koncom októbra. Evidencie je 9 (deväť.)

28. augusta Poľsko vyhlásilo mobilizáciu. Polilické jednotky obyvateľia obce nasúj pre blízkosť poľských hraníc obávali sa neprávna, chystali sa evakuovať. - 28. VIII. Vyhláška dr. Tisu o podpore nemeckého prechodiaceho cez Slovensko ďalej píše obavy nahmalo. - Nedzi časom sa a obci slovenské vojsko postupovalo a preč' dňu septembra obec preplnena bola slovenským vojskom. V obci množné skladby boli. - Slovenské vojsko udržiavalo hranice až do 6. sept. Keď do obce dosťli nemecké oddiele vojska a tu sa udržiaval od odpolodnia až do rána. - Potom už len pochodovali cestou okolo dediny, čo hvelo aži lyžiakom. - Ich celý čas občania pracovali svoje obvyklé práce, ale nervozita ešte lyžiakov panovala, najmä, keď sa objavili liečidlá, ktoré počtom aj

36 (dvacásťtretí) varaz. - Evakuácie až júra-
tor až občanov nebolo, vzhľadom tomu, že boli
pripraveny a pripravene k tomu. -
K občanom boli povoleni na minorečné
viacne 18 murov, ktorí během 3-4 týž-
dňov sa šťastivo pripravili. Po
smršku a utrpenia nastala radost
a pokoj. -

Zomery boli k predostýjeho pokoch sa nezne-
mily. -

Záznam z roku 1939. uchádzávame. -
vo Svetkove 31. decembra 1939. -

Maria Kopečáková

Krónikárka. —
Po schválení počtu kohákumov sa o-
vereuje. vo Svetkove, 31. XII. 1939. -

Maria Kopečáková
predsedníčka

Jan Hličar

Adam Buranovský
členovia ktopiseckej komisie.